

FILADELFA

ORGAN MŁODZIEŻY EWANGELICKIEJ

Rok II

Kwartalnik

Nr 2

Treść numeru:

Chrystus i młodzieniec – Gustaw Meyer. Z owoców ich poznacie je. – Czesław Lechicki. Skarbiec dobrych obyczajów – kand. teol. S. Kożusznik. Od Redakcji – J. N. To i owo o Legii Akademickiej – S. W. Felieton niesamowity – Maciej K. Apel na czasie! – Helmut Vogelsang. Z piśmiennictwa. Ze świata. Z życia organizacji. Do czytelników. Odpowiedzi Redakcji.

GUSTAW MEYER

CHRYSTUS I MŁODZIENIEC

Ew. Mt. 19, 16 – 22.

Ten młodzieniec ewangeliczny będzie po wsze czasy symbolem młodzieży, wyrazem jej uczuć, dążeń i namiętności. Symbolem jej wielkich aspiracji, wzlotów i tragicznych nieraz załamów.

Jest w młodzieży wielka, żarliwa wiara i przekonanie misji ogarniającej cały świat i ludzkość. Pchną z posad idealów, tchną w marazem przysięgnięte życie nowego ducha — to nietylko marzenia, ale realny cel młodych.

Jest jednak coś w tym wszystkim, że młodzież chodząca na kołnierzach, dążąca do ideałów górnych do lotów ponad chmury, ukochała także ziemne i nikłe wartości tego świata. Idąc w sferę ducha, na szczyty życia, chce wziąć ze sobą cząstkę świata, trochę jego uciech i radości, chce mieszać ideały nieba z ideałami ziemi. Ale te dwie sfery ideałów pogodzić się nie dadzą. Niebo ma swoje prawa, ziemia swoje.

W dążeniu ku szczytom trzeba czystości serc i głębi wiary, trzeba wyrzec się wszystkiego co nas odgraniczyć może od Boga. „Kto krzyża swego nie bierze na siebie i nie idzie za Mną nie jest mnie godzien”, mówi Chrystus. Krzyż Chrystusowy, który choć stoi na ziemi, daleki jest od niej i osamotniony; ludzkość nie idzie do Krzyża, ale od Krzyża, krzyż jest cierpieniem, jest śmiercią. I w tym właśnie rozumowaniu tkwi tragedia młodzieży, bezowocny trud i żal grzebanych nadziei. Tak rozumując chce w te niby smutne, górne ideały wnieść trochę ziemskiego świata, nie słysząc przytem słów Chrystusowych, że wszystko trzeba opuścić, aby mieć żywot wieczny.

My w naszych dążeniach znając uśmiech życia nie widzimy jednak, że w tym drugim świecie duch jest też radość, jest też uśmiech. Ap. Paweł powiada, że cieszy się ze swoich ucisków. A więc mylimy się, chcąc wnieść w ten świat wyższy, w świat boskiej radości — uśmiech ziemskiego, przemijającego szczęścia. Ten młodzieniec z ewangelii chciał wnieść w ubogi świat uczniów Chrystusowych, bogactwo ziemskie, nie widząc, że oni właśnie bogactwo mają nie ziemi, ale ducha, którego nic nie zdola zniszczyć. Nie znał słów, że trzeba sobie zbierać skarby w niebie a nie na ziemi. Ale my znamy te słowa Chrystusowe i znamy inne jeszcze: „gdzie skarb wasz, tam i serca wasze”! Jeśli więc chcemy dążyć w świat ducha, w świat górnych ideałów, to nie bierzmy nic ze sobą, coby było własnością ziemi, ale właśnie na tą ziemię ubogą przynieść z górnych sfer radość boską, radość świętą. Tu na ziemi jest celem naszym sprowadzić niebo, dać ziemi te nieprzemijające wartości ducha. Aby to wielkie spełnić przeznaczenie, bądźmy jak apostołowie bez dobrodziejstw tego świata, zbrojni jedynie w dary ducha: wiarę, nadzieję, miłość. Wtedy spełnią się nasze marzenia, ziszczą się nasze sny — damy ziemi niebo.

Ale nie wolno nic nam brać, co przynależy ziemi, bo nas wtedy nie przyjmie Chrystus. Odejdziem wtedy smutni i zawiedzeni, pełni żalu i serdecznego bólu z truda bez plonu. Tyle szło ludzi do Chrystusa, oddając mu się w służbę, ale jakże mało spośród nich poszło za Nim ostatecznie. Iluż przedtem chciało załatwić swoje porachunki ze światem, być z Nim i ze światem, ale Jezus powiedział: „Nikt, któryby rękę swoją położył na plugu i oglądał się za siebie, nie dojrzał do Królestwa Bożego”. Nie spojrzaniem wstecz, ale wprzód gonąć nam trzeba, nie ze światem, ale od świata prowadzi droga do Boga. Kto chce iść tą drogą, spełniać swoje górne sny, musi wyrzec się wszystkiego, zostawić wszystko, jak zostawiali apostołowie, gdy szli na zew Zbawiciela. Nie można dwóm panom służyć. Tylko z Bogiem i wyłącznie z Bogiem spełnimy nasze przeznaczenie. Nie idźmy drogą, którą przyszedł młodzieniec do Chrystusa. Czyn młodzieży tylko wtedy ma wartość, gdy bez reszty jest poświęcony Bogu, życie bowiem bez Boga jest sumą daremnych wysiłków.

CZESŁAW LECHICKI

Z owoców ich poznacie je...

Wiele się słyszy, mówi i czyta o powszechnym odrodzeniu religijnym współczesnej młodzieży polskiej. I gdyby sądzić z wierzchu, formalnie, odrodzenie to wydawałoby się niewątpliwie. Dość przyrzeć się gromadom młodzieży akademickiej, ciszącym się po kościołach, sztandarom, programom i rezolucjom najkrzykliwszych i najpływowyszyc organizacji „młodzieżowych”, dość przegłądnąć spory tom: „Spełnijmy ślub jasnogórskie” (wydanie h. Centr. Komitetu Akadem. Pielgrzymki Jasnogórskiej), dość porozmawiać z przeciętnym akademikiem o religii, by nabrać wyobrażenia zgoła optymistycznego, naturalnie w duchu ultra-montańskim, zadziwić się jednostronnością i jednostrajnością tego „żywiolowego” i „spontanicznego” — odrodzenia...

Sięgamy atoli głębiej! Porównajmy twarz z maską, zajrzyjmy pod podszewkę, zrewidujmy bagaż intelektualny, a przekonamy się, że coś to „odrodzenie” zanadto prędko i zanadto z brzegu „chwyciło”, że grube szwy polityczne wyłazą w tej całej terminowej robocie ideowej i że nie wszystko złoto, co się świeci!

Trojakie bowiem bywa odrodzenie religijne: wierzeniowe, obrządkowe i moralne. Pierwsze polega na przyjęciu określonych dogmatów na kredyt autorytetu kościelnego, kosztem osobistego krytycyzmu racjonalnego. Drugie sprowadza się do pełnienia uczynków „zakonu” w postaci przepisanych ceremonii i praktyk kościelnych. Trzecie wreszcie wymaga rzetelnej dyscypliny obyczajowej i wytrwałego podnoszenia codziennego życia na coraz wyższy poziom etyczny.

Nikt nie zaprzeczy, że większość młodzieży uznaje dogmaty Kościoła urzędowego, do badania których zresztą nie dorosła i których prawdziwości ocenić w przybliżeniu choćby nie potrafiliaby. Bierze ją na ślepo z drugiej ręki, idąc po linii najmniejszego oporu umysłowego, co przychodzi łatwo w dobie irracjonalizmu i fałszywego mistycyzmu, cechujących epokę po wojenną.

Nikt również nie zaprzeczy, że większość młodzieży wróciła pod opiekę kapłanów i zakononawców, obserwując pilnie przykazania kościelne, garnie się do różnorakich nabożeństw i z lubością oddycha powietrzem kruchty. Sądzi widocznie, iż ono mu zdrowie duchowe zapewni.

Natomiast kto odważy się twierdzić, jakoby młodzież zaostrzyła u siebie karnosć obyczajową, jakoby ideałem jej — śladem Filaretów — stała się obok nauki cnota? Gdzież to widzimy życie surowe pośród tych, którym pieniądze umożliwiają bawić się w korporantów? Którzyż „Führerzy” naszych akademickich hurrapatriotów naśladowają wzory spartańskie? Juźci „promieni-strój” pod względem moralnym nie nazwie ich nawet brat rodzony, bo ich za dobrze i za blisko zna!

W jednym z najlepszych swych artykułów, zatytułowanym wymownie: „Moralizatorzy spod znaku Aszaniki”, stwierdził J. E. Skiński, że w Polsce niema wogóle grupy ludzi (nie wyłączając kleru), nadającej się na awangardę moralności rygorystycznej, t.j. ewangelicznej. Surowa moralność perfekcyjnistyczna niema się u nas poprostu na kim oprzeć (realnie, nie werbalnie)!

Skoro to jest prawdą w zastosowaniu do ogółu starszego społeczeństwa, jeszcze bardziej sprawdza się na młodym i najmłodszym pokoleniu.

A fructibus eorum cognoscelis eos...

„Albowiem z owocu drzewo poznane bywa” (Mat. XII, 33). Jeśli owoc zielony, cierpki, kwaśny, lub robaczywy, jakoż drzewo nazwać szlachetnym?

Zali drzewo ogrodnika rzymskiego zdrowe i smaczne owoce rodzi na bielejącej niwie młodzieży polskiej? Niech życie odpowiada, niech statystyka występów, chorób sekretynych, wybryków i gwałtów ulicznych poświadczy!

Jak wierzyć w odrodzenie chrześcijańskie młodzieży, kiedy ona w swej łwiej części głosi i uprawia nienawiść wyznaniową, narodowościową, rasową, klasową i społeczną do każdego, inaczej myślącego, inaczej czującego, inaczej modlącego się? I to pod błuznierszym hasłem: „Bij, kto w Boga wierzy!”.

To, czego dziś jesteśmy świadkami i czym się chlubi duszpansterstwo akademickie, jest może swoistym odrodzeniem „religijnym”, jest z pewnością renesansem wojującego romanizmu, ale w *każdym razie nie jest odrodzeniem chrześcijańskim*, bo się nie narodziło z Ducha Ewangelii, ducha miłości, braterstwa, przebaczenia.

„Pobożnej” młodzieży brak niestety zwykłego, naturalnego humanitaryzmu, brak jej wielkodusznego liberalizmu wolnych dusz, skądje jej więc do Ewangelii, będącej „Zakonom” miłości i łaski? Naprzód trzeba się wyrzec „Zakonu” zemsty i fanatyzmu!

Kto owej antynomii nie pojmuje, ten bardzo *jeszcze* daleko przebywa od Królestwa Bożego. Zgnusniały w ciemności i zabobonie religijnym, cielesny i światowy, nie rozróżnia spraw Ducha Św. i błąka się na manowcach pychy żywota, spletny przesądami, w cieniu grzechu.

Dopóki młodzież nasza sama nie zacznie szukać Zbawiciela, póki nie weźmie Biblii do rąk i bezpośrednio czerpać nie będzie z jednego autentycznego źródła (Objawienia, póty odrodzenie jej religijne nie przestanie być mimowolnym i mimowiednym szukaniem innych bogów i innych świętości, obcych Ewangelii, a nawet z nią sprzecznych.

* * *

Polska młodzież ewangelicka, garść ledwie w ogólnych kadrach najmłodszego pokolenia stanowiąca, lepiej, niż ktokolwiek inny orientować się powinna we właściwym znaczeniu „masowego” i „instynktownego” odrodzenia religijnego swych katolickich rówieśników. I oceniać go miarą sprawiedliwą.

Kto, jak kto, ale synowie i córki Reformacji nie dadzą się zwieść pozorom, nie zaufają reklamie, nie ulegną grmiącym hasłom i efektywnym transparentom. A przede wszystkim nie pozwolą się zasugerować tupetem, krzykiem, czelnością. Tego wokół pełno, metody afrykańskie przynoszą sukcesy, z łomami i kasetami idzie się dziś do celu i — zwycięża. Smutne to wszakże sukcesy i bolesne triumfy. Faszyzm, hitlerizm, z nich dumne być mogą, chrystianizm one pałą wstydem! I że byłoby, rozpaczliwie i beznadziejnie, gdyby palić kiedykolwiek przestały.

Chrześcijanin tyle jest wart, ile ma odwagi świadczyć o Chrystusie w świecie lub choćby mimo świata. Daj Boże, by polska młodzież ewangelicka dawała mężnie świadectwo Prawdzie Ewangelii i świeciła światłem *moralnego* odrodzenia religijnego.

Kand. Jeol. S. KOZUSZNIK

Skarbiec dobrych obyczajów

Pisane słowo — literatura — ma wielkie zadanie w dziele kultury. Ma ono tę wyższość nad słowem mówionym, że daje się powtarzać i odtwarzać. A jedynie powtarzanie wywołuje w świadomości ludzkiej trwałe stany przedmiotowe, zwane wyobrażeniami, pojęciami oraz ideami. Zadanie literatury polega na urabianiu wyobrażeń we wszelkich dziedzinach życia. Stąd literatura naukowa, etyczna, estetyczna i religijna. Jeden tylko warunek stoi przed literaturą — a jest to pewnik sam przez się zrozumiały — wyobrażenia, dostarczane przez słowo pisane, muszą być dodatnie, muszą być „dobre”. Literatura „złych” wyobrażeń nie jest zjawiskiem istotnym, nie jest sobą. Słowo pisane, które nie wychowuje — do wiedzy, dobra, piękna i świętości — jest zjawiskiem nie naturalnym, zaprzeczeniem istoty własnej.

Na czele tej istotnej „dobrej” literatury stoi Biblia. Dzieło to jest najwyższym wykwitom ducha ludzkiego, pielgrzymującego po drogach znajomości Boga i tą wiedzą o Bogu ugruntowanej istotnej znajomości świata i człowieka. Dziś Biblia jest księgą nieznaną, zapomnianą, jak w epoce średniowiecza. Zbiega się to ze zjawiskiem upadku literatury, która już nie wodzi społeczeństw po ścieżkach ideałów; za to przybera coraz częściej cechy satanizmu, niczem średniowieczne baśnie o diabłach, demonach i czarownikach. Tylko, że tym demonem jest teraz szary, „naturalny” człowiek, jakże nędzny w swojej duchowej brzydocie.

Człowiek od dzieciństwa żyje w prawdziwej zawierusze wrażeń. One urabiają jego organ duchowy, jego charakter. Chodzi tu przede wszystkim o wrażenia ze świata zewnętrznego, ze strony zjawisk przyrody i współżycia z innymi jednostkami ludzkimi. Oczywiście, że należy również przyjąć zjawisko dziedziczenia i przychodzenia na świat z gotowymi wyobrażeniami i pojęciami. Ale nade wszystko świat wyobrażeń i pojęć kształtuje się wedle gry wrażeń, wedle ich układu i powtarzalności.

Wrażeń ujemnych jest niewątpliwie więcej, niż dodatnich. Skłócona z sobą przyroda i grzech pierworodny człowieka przynoszą świadomości ludzkiej aż nadto złych doświadczeń. Stąd w wybitnie niepomyślnych warunkach wychowawczych, w złym otoczeniu, z powodu surowości lub odwrotnie — zbytnej miękości bytowania rośnie jednostka wykołejona, słaba, obarczona poczuciem niepełnowartości, skłonna do chodzenia przez życie krętymi ścieżkami. Indywiduum takie żyje w świecie złych wyobrażeń. Życie przedstawia się mu w świetle nie korzystnym; staje się pesymista. Pesymistów jest więcej, niż optymistów; a nawet oni nie są pełniymi — pełnym optymistą jest tylko święty.

Nie da się oczywiście zawsze tak kierować człowiekiem, aby go uchronić od zderzenia ze złymi wrażeniami. Jest to rzeczą prawie nie możliwą. A zresztą byłoby to bezcelowe, ponieważ w ogniu złych wrażeń prawdziwie hartuje się czysta dusza. Można atoli i trzeba dostarczać człowiekowi przez całe życie dobrych wyobrażeń, dobrych wyobrażeń o życiu, świecie, bliźnim, kulturze, pięknie, moralności — wreszcie wyobrażeń Bożego, wyższego świata.

Dobrych wyobrażeń dostarcza się przez sugestię słowa. Słowo obleka pewne ideały w szaty urojonej, a jednak żywej rzeczywistości. Właśnie literatura powołana jest do stwarzania w świadomości ludzkiej obrazów życia, opartego o najwyższe ideały ducha. Literatura powołana jest do wielkiego dzieła karmienia ducha ludzkiego dobrymi wyobrażeniami. Ona każe nie podzielić

rządzić światem prawdzie, miłości, bohaterstwu, dobru, pięknu, świętości. Nic to, że zła rzeczywistość wrażeń jest inna! Człowiek, żyjący w zaczerpniętym świecie dobrych wyobrażeń, będzie te ideały wcielał w życie. Będzie walczył i stwarzał inną rzeczywistość. Słowo ma wielką moc, działa szlachetną sugestią. Na początku jest słowo i dobre wyobrażenie, a one kształtują oporną rzeczywistość.

Hasłem współczesnej pedagogiki i psychoterapii, owego świeckiego duszpasterstwa, jest wezwanie do stwarzania w duszach młodzieży i dorosłych — dobrych, istotnych, twórczych wyobrażeń. Doskonałe, uspołecznione indywiduum zdaje sobie sprawę z powagi życia, z trudności przekraczowania rzeczywistości. Nie zajmuje się marzycielstwem o „szlachetności człowieka” i nie żywi fałszywego sentymentu względem „piękna natury”. Ale wierzy, że idea zdolna jest przeorać twardą rzeczywistość, nagiać ją do optymistycznego obrazu dobrych wyobrażeń.

Jeśli chodzi o tę wielką akcję słowa, mającą na celu poddawanie dobrych wyobrażeń o życiu i człowieku, budzenie najszlachetniejszych uczuć i popędów woli — to wielki pomnik literacki, zwany Pismem Świętym, stoi tu na pierwszym miejscu. Walory literackie i pedagogiczne Biblii nigdy nie zawiodą, nigdy nie będą dość uznane. Wśród wielkich dzieł literatury wszechświatowej, od sankryckiej począwszy, poprzez epos grecki i sagę germańską, do nowożytnego dramatu, powieści i wielkiej poezji wieszczów — ona blizszy jako wzór twórczości literackiej, Biblia zapieczętała twórczość poetycką, wyrosła na kulturze chrześcijańskiej, była pozycją wielkich duchów.

Literatura właściwie nie jest niczym innym, jak wstawianiem cudu życia, które ma wszak początek w Bogu. Literatura winna być we wszystkich swych przejawach chwałą Boga. Trwałość i wiekopomność dzieł literatury zależy od świadomości lub nie świadomości tam przez twórcę zawartej idei Bożego świata. Im więcej boskości, tym trwalszy pomnik. Pełnię boskości niesie Pismo Święte. Jest ono całkowicie przeniknięte — Bogiem; mówimy: Jego Duchem. I w tym leży cała tajemnica trwałości, wieczności, nieśmiertelności Biblii.

Biblia jest nie wyczerpaną skarbnicą dobrych wyobrażeń. Zna ona życie z całą jego brzydota i nieświętością. Wie, że serce ludzkie, to rzecz oporna, trudna do zbadania i lubiąca się przeciwstawić Bogu. Ale wówczas nawet, gdy człowiek toczy się w przepaść upadku, pojawia się wyobrażenie cudownych planów Bożych, zmierzających kiedyś, w spełnieniu wieków, do pojednania marnotrawnego syna z Ojcem. Życie wybranego narodu toczy się pod znakiem przymierza z Bogiem. On jest prawodawcą, sędzią. On jest Panem historii. Na Jego chwałę śpiewają natchnieni psalmiści. O prawdziwą chwałę Boga wołają prorocy, słuchając przykładem i rozczulając wizje życia w nowym eonie pojednania.

A po tym przychodzi wypełnienie czasów. Za serca chwyla jedyna na świecie, cała przesycona sugestią dobrych wyobrażeń nauka Jezusa z Nazaretu. Bije godzina wieków: Syn Boży spełnia w misterium krzyża ofiarę za grzech ludzkości i zwycięża śmierć. Miłość Boża nie postrzyżanym strumieniem rozlewa się po sercach ludzkich. Usta Pawła na czele Apostołów głoszą wieść o Chrystusie-Mesjaszu. Królestwo Boże gości w budowlu Kościoła Chrystusowego, którego kamieniem węgielnym jest On sam, a fundamentem Apostołowie i Prorocy.

Wyobrażenie Królestwa Bożego, nie rozłączne z u-

wielbieniem Jezusa jako Pana i wcielenie przenikającej dzieje świata Bożej Miłości — to najwyższe dobre wyobrażenie, jakie może wstąpić na serce ludzkie. To wyobrażenie zmienia człowieka gruntownie. Daje mu nowe poznanie sensu życia i świata. Ale — jest to wyobrażenie wiary. Jako wyobrażenie wiary nie powstaje przez sugestię pisanych słów, „martwej litery“, jak powiedziałyby apostoł Paweł. Tu już działa wyższa moc, a jednak moc Słowa. Lecz Słowo to pochodzi z ust Bożych, a mówi przez nie Duch Święty. On to przez słuchanie Słowa porywa serca i stwarza w nich najwyższe wyobrażenie — wiarę w Boga Zbawiciela i Jego Królestwo.

Kościół ma zleczone opowiadanie Słowa i udzielanie Sakramentów, które są widzialnym Słowem. Kościół nie został pozostawiony na pastwę szatanu bez obrony i broni zaczepnej. Ponieważ został powołany do wychowywania ludzi w bojaźni Bożej, otrzymał do tego

celu pedagogicznego skarbiec dobrych wyobrażeń. Każda działalność duchowa, kulturalna sprowadza się ostatecznie do wychowywania człowieka. Świerka pedagogika chce wychować jednostkę społeczną. Biblijna czyli chrześcijańska pedagogika idzie dalej i głębiej. Jej celem jest wychowanie dziecięcia Bożego, skapanego w blasku świętości.

Kościół więc posiada skarbiec dobrych wyobrażeń, co ma zapewnić mu „rząd dusz“. Historyczny, widzialny kościół ma głosić Słowo Boże, czyli wzniecać w umysłach, ściemnionych grzechem i ślepa żądza użycia wzniecać wyobrażenie wysokiego, boskiego pochodzenia i powołania człowieczeństwa. Wyraźnie wiadomo, kto, gdzie i kiedy ma to Słowo kazać ludowi. Jeśli kościół nie dba o tę najwyższą postugę, przestaje być kościołem. Zaniedbanie postugi Słowa, to zlekceważenie dzieła Ducha Bożego. Duch zaś znajduje sobie inne koryto, bowiem „fiat ubi vult“!

L N

OD REDAKCJI

Na Walnym Zebraniu w dn. 1 czerwca w czasie składania sprawozdań poszczególnych sekcji „Filadelfii“, kol. J. Niewieczerał referował pracę Komitetu Redakcyjnego „Filadelfii“. Ponieważ podajemy część przemówienia.

Przystępując do omówienia spraw, związanych z kwartalnikiem naszej organizacji, jestem potrosze zakłopotany. Wypływa to ze zrozumienia wykonania małej części pracy, zakrojonej na dalszą przyszłość. Czasopismo nasze powstało jako wyraz dążności do skoncentrowania serc i umysłów w służbie sprawy. Tak, jak organizacja powstała w formie ciała zbiorowego, ożywionego pewnymi, jasno określonymi celami — tak czasopismo stać się winno i stanie się z pewnością trybuną, która głosić będzie wieczne i aktualne prawdy, życiowe. Stawianie sobie możliwie najwyższych celów, oraz świadome i ustawiczne dążenie do ich zrealizowania, — oto nasza droga. Organizacja nie jest celem — jest tylko środkiem do niego prowadzącym. Cel ten musi stać ciągle przed naszymi oczyma, musi się stać krańcowym punktem naszych myśli i poczynań. W każdym z nas tkwi pewna iskra społeczna, bez niej trudno sobie wyobrazić dziś życie człowieka — iskrę ową należy rozdmuchać żar stapiający nas w jedną masę, która nie zna przeszkód w drodze do realizacji swych programów.

W „Filadelfii“ mamy możliwość rozwijania swych zamiarów społecznych i intelektualnych. Bez zasobu pewnych dóbr duchowych, którymi mógłby się przysłużyć społeczeństwu, trudno sobie wyobrazić dziś studenta ewangelika. Przyjmujemy wreszcie, że w organizacji naszej mamy więcej obowiązków niż praw. Jeśli sobie to, oraz przyczyny uświadomimy, to zrozumiemy, że rola czasopisma musi być wielka, jako przejaw niespożytego zasobu sił i wartości. Z pustego

w próżne nikt jeszcze nigdy nie miał, bez wzbogacenia samych siebie ludzkości nie uszczęśliwimy.

Nie narzekajmy na naszą słabość, nie wołajmy wielkim głosem o cofnięcie się koła historii. Przyjmijmy, że my również stanowimy pewną wartość, że żyjemy w nowym okresie czasu, że wreszcie straciłszy chwalebnie sobie to, oraz przyczyny uświadomimy, to zrozumieć, wolnej Polsce, naszej ojczyźnie. Kraj nasz wytworzył wspaniałą kulturę na wielu polach życia — ona postępuje dalej i czeka na nowych współtwórców. Zbadajmy się wzajemnie, oddzielmy ziarno od plew i zaskajmy rękawy do pracy o dziś i jutro.

Koleżanko i Kolego — czeka na twoje ręce, twój mózg i serce cała Polska! Nie wątpię, że zarówno ja, jak i ty masz w sobie prócz kłopotów i zmartwień codziennych chęć i zapal do pracy twórczej, pracy, do której nie zrażą cię opinie egoistów i utyskiwaczy. Patrzyć w przyszłość jasno, z odwagą, ale i ze zrozumieniem.

Młodzieży, Kościołowi i Państwu służy nasza „Filadelfia“.

Koleżanko!

Kolego!

**Czy jesteś już
prenumeratorem
»FILADELFII«?**

S. W.

TO i OWO o LEGII AKADEMICKIEJ

Opowiadanie strzelca

Wszystkiemu jednak był winien mój wzrost. Nie chcę nikogo martwić, ale gdybym był o 30 cm wyższy, to płaszcz — piękny, zielony płaszcz wojskowy leżałby na mnie zupełnie zdecydowanie, tak mniej więcej, jak ja po sesji styczniowej. A tak to co? Długi, tegi, końca z końcem związać nie można. Oszołomił mnie, zginąłem w nim, stałem się zerem. Zupełnie jak wykład uniwersytecki. Straciłem humor, byłem na siebie zły. Chcąc raz przynajmniej godnie się ukarać, postanowiłem przenieść się z początkiem roku na wydział prawa. Ale to był płaszcz... A mundur? Owszem, dostaliśmy i mundur. Dostaliśmy długie, sukienne spodnie, z paskiem skórzanym.

— Po co pasek? — pytam się sierżanta.

— No jakto? — spodnie na słowo honoru będą się panu trzyznały — odpowiedział z żelbetonową logicznością.

Otrzymałmśmy także buty. Po raz pierwszy dopasowane na oko. I dobre — jak pragnę posady! Są długie, ciężkie, na jedno kopyto robione jak nasze studia. Podobno mają „własną wymowę“, ale w tej sprawie zdania uczonych są jeszcze podzielone. Ja ze swej strony mogę stwierdzić, że jeśli poza ciężarem i niespotykaną objętością można im cośkolwiek przypisać, to niezawodnie 48 gwoździ z rodziny łąpiaków. Gdybym jeszcze dodał czapkę, „pas główny“ i spinacze, to otrzymałbymy całość t. zw. „sortów mundurowych“ Legii. Wszystko to w najlepszym gatunku, nowiuteńkie, świeże...

Tak wygląda martwa natura Legii Akademickiej. Zwiąż pokazuje w marszu.

Na polu Mokotowskim, w dniu 3-go maja, przed defiladą (był to drugi dzień życia Legii) zaczęła nas Obrona Narodowa docinkami, że niby co to za wojsko bez karabinów...

— Mamy przecież karabiny, tylko wy nam je nosicie — odciął się jeden z naszych.

A później to już rozpoczęła się defilada.

— Panowie! tylko dziarsko, pozapinać się, sprawdzic umundurowanie, aby w marszu coś się nie rozwiązało — napominał dowódca naszego plutonu, filozof psia kość z zawodu. Wyszliśmy na ulicę. Od pierw-

szego metra morze głów. I to znajomych głów. Jest teściowa i zięć. Jest siostra kolegi i znajoma koleżanka. Wszyscy z kwiatami. To dla nas — myślę, sobie. Spojrzałem na dowódcę — filozofa. Szedł dumny z zawadyjacką miną pod pachą. Ale coś mu się tam za nogą wleczło... Pątrzę — owijacz... Tak, rozwiązany owijacz, zaczepiony haftką za sznurówkę. — Wodzu! — krzyczy, jak mogę najciszej — wodzu, owijacz! Spojrzałem na mnie marsowym wzrokiem, poto, aby za chwilę zzielenieć. A tu śmieją się wszyscy. I teściowa i zięć. I dowódca też się śmiał — ale do siostry kolegi i znajomej koleżanki, od których dostał kwiaty. Oddał je przy następnym rogu ulicy takiej miłej blondynie, że aż mnie z zazdrości cisnęło. Jeszcze się jej przyglądałem, gdy usłyszałem zwróconą pod moim adresem bardzo delikatną próbę: „Wiele szanowny kolego — mówię ktoś z za mnie — proponuję kolezde bardzo dobry interes. Chodzi mi mianowicie o to, czy kolega nie byłby łaskaw zmienić nogę z lewej na prawą. Ja was bardzo przepraszam, ale widzicie wszyscy idziemy lewą, a wy prawą. Ja was rozumiem. Sam jestem indywidualistą, ale widzicie — jak wszyscy, to trudno“.

Ochoczo zmieniłem nogę i z miłym (jak mi się zdaje) uśmiechem podziękowałem za grzeczną uwagę. Był już zresztą najwyższy czas. Podchodziliśmy do trybun. A jak usłyszeliśmy orkiestrę i komendę — baczność! — na prawo patrz! — to jakby inny duch wstąpił w nasze nędzne ciała. A wokoło krzyczano: „Niech żyje Legia Akademicka“!!!

Oj, przyjemnie nam było! I wszystko skończyłoby się nawet zupełnie dobrze, gdyby nie mój wzrost. Inny powiedziałby, że miałem pecha. Po defiladzie zatrzymano nas koło jakiegoś gimnazjum żeńskiego w ten sposób, że nieś czwórek czolowych stanęło koło siebie. A później był ścisk, bo ulicą przejeżdżał jakiś generał. Czwórki się pomieszały... Nie chcę nikogo martwić, ale dziś Stasiek z farmacji ma z kim chodzić do Łazienek. A dla nas nie starczyło kobiet.

Dzisiaj to już umiem salutować, celować, znam chwyt bronią. Jeden z dowódców powiedział nawet, że zrobi ze mnie jeszcze żołnierza.

Ja w to wierzę. — Tylko ten mój wzrost...

MACIEJ K.

FELIETON NIESAMOWITY

Zawsze daleki byłem od wynurzeń intymnych, które traktowałem jako pewnego rodzaju słabość i brak odwagi do samodzielnego rozstrzygnięcia skomplikowanych i bolesnych czasem problemów i zagadnień. Ale się przecież załamalem. — No, bo jak? Czy nam nosić w sobie tę straszną wizję minionych niedawno przeżytych, nie widząc nigdzie kojącego współczucia i ciepłego, przyjacielskiego pocieszenia? Mam-li dusię w sobie ten ogień niepokoju, który mnie żre od środka i sprta sobą każdą nowonarodzoną myśl, każde wyśknięte pragnienie i nieśmiały i buntowniczy wiarę, że przecież się coś kiedyś odmień?

Dalekie drogi czekają mnie jeszcze, abym nie miał skorzystać z jedynej możliwości strąśnięcia z siebie tego przykrego ciężaru. Czuję, że tylko pełna i szczerza spowiedź przyniesie mi kojącą ulgę, to też intencją moją jest możliwie dokładna relacja, wolna od wy-

krętej symbolistyki, zawilej literackości i zdradliwych przemilczeń.

Wydarzenie to zaskoczyło mnie w chwili, gdym po raz pierwszy zdał sobie sprawę z otaczającego mnie piękna natury. Tak jak dziś walnęła mi się pod stopami soczysta zieleni trawy, tak jak dziś podpyływa ku mnie na garbie piaszczystego wiatru przejmująca woń lasu, tak jak dziś nakryła mnie klarowną bania niebios, w której kipiało niespokojne słońce.

Rzecz jasna było gorąco. Łatwiej było znieść fortepian z trzeciego piętra, niż ten przeklęty upał! Tarzałem się myślą po rozgrzanym piachu, przy czystej rzeczności — i wśród pragnień dominowało jedno: byłoby przyszła już teraz, w aureoli kwitnącego kwiecica pomarańcza, upragniona szklanka wody sodowej. Czekalem tak może dzień, tydzień, miesiąc, przelatowały nade mną słońca, księżycy i gwiazdy, rzeczka wzbierała i wy-

sychala, trawy rosty, ciemniały i wiedły, chór ptaków zmienił niewiedzieć który już raz swój repertuar — a ja czekałem i czekałem...

I nie wiem jak długo ludzłbym się nadzieję, gdyby nie głód, który mnie zawiądoł do domu. I teraz oto zaczyna się ta przedziwna historia, przyczyna bólu i męki, trapiąca mnie do dziś.

Siedziałem w pokoju pogrążony w myślach czarnych jak mrok zachodniej godziny, gdy pewna smuga światła, tkwiąca w rogu ramy okiennej, poczęła się pomalu przeistaczać w jakieś tajemnicze, niematerialne zjawisko.

Pan, który był, a którego mogłem tylko czuć podświadomością, odchodził w przestrzeń. W mlecznej, gęstej bieli poranku jeszcze się coś ciemnego szarpało. Domy, stojące pochyło nad ziemią, poczęły dzwonić. Masa dźwięcznego powietrza, którym nasycata się biel, wymieniała się powoli w przejmujący krzyk czerwieni. Słup telegraficzny zachwiał się jakoś nienaturalnie, ptak jakiś nienazwany uderzył weń gorącym ciałkiem i runął w dyszącą wilgotną ziemię.

Pan wchodził i wychodził.

Kroki jego były miękkie, aksamitne. Byłem przekonany, że ma na sobie staroświecką mantylkę czarną, która wiek może już przeleżała w pokoju mrocznym o oknach stale zastonionych żaluzjami i ciężką materią. Zegar przemilczał którąś tam godzinę, czekał na coś...

Ale zaraz po tym czarny punkt oderwał się od bloku szumiących domów, szarpał się w białej przestrzeni, rósł, potężniał — oto jak flaga czarna, jak chmura zakrywa słońce, horyzont, całe niebo, wypełnia, zda się wszystko, co poza nami i w nas krzyczy swym ogromem. Zagubił już swe granice poza widzialnymi ramami świata, pękają szklane obramowania teraz tylko. W jakimś objawieniu widocznych światów, trwa teraz i urga swą wszechobecnością.

Teraz oto stado ryżych żurawi osiada na rozmożliwym polu. Żurawie w swych ptasich sercach noszą dziwny niepokój. Jak mali, szarzy ludzie, zagubieni w mrokach nieznaney wyspy, obłądnie chodzą tu i tam, długie dzioby krzyżują, prostują skrzydła, kwilą żałośnie, ziemia zaczyna pod nimi krząć, coraz szybciej, coraz zawrotniej, kurczy się i wyrasta kopułą w górę, w piramidę, w stożek — już ponad drzewami, co szare twarze tułą w wiatr, już w chmurach ginie szczyt.

Domy dzwonią coraz potężniej, coraz straszniej, ma się wrażenie, że ciało w stal cięższe, że ręce w sinym połysku gubią życie i uczucie, że całe ciało zaczyna tęsknić metalową tęsknotą do kamiennego cokołu, że ślizga się po nim refleks w taki ruchów wahadła zegara, że kroki pana w mantylce są coraz bliższe, głośniejsze, dźwięczniejsze... dzwoni?

Raz w życiu dotknąć wzrokiem tej czarnej czeluści, napelnionej klebiącymi się głosami, raz w życiu zgruntować tę głębię, która wyrosta nad tobą.

A teraz zaczynam tracić panowanie nad ciałem?... nad stałą masą? W północnej stronie pulsuje jakiś dziwny ośrodek sił. Jestem pod jego despotycznym urokiem, pod jego wpływem. Czuję, że wola moja wytraciła się w stalowym połysku — że — już wiem, pola magnesowe! — jestem jak stał niewolnikiem tajemniczych mocy magnetycznych! Skrzyżowane ramiona czterech stron świata pokryły się w jedną wyciągniętą linię. Jest teraz jedna strona świata, jest teraz jeden kierunek: północ! Włosy — czy druty — jeżą mi się na głowie, myśl przeradza się w jakiś czujący siebie ciężar pamięci, ciągły, rozgrzane do czerwoności włókno metalu — kurczy się i odgina z półwistem zakrzepłe dawno obrazy, wola — nasycona potencjalną gotowością dźwięku, co jest jej radosnym przeczuciem i pragnieniem.

— Czy ten pan w mantylce jest jeszcze?

— Halo! Halo!!!

Czyżby kroki ustaly?

Nie, to zagłusza je potężniejszy z każdą chwilą rytmiczny, zdołowy, ogłaszający dźwięk dzwoniących domów. Bloki domów podpływają coraz bliżej do oczu, chybać się, grożą już swoją bliskością... pękają! I wtedy jakiś krzyk człowieka wyrwał się z rozpekniętych bloków i bił w szyby jak ćma, jak nocny ptak ogłuszony słońcem, jak juria. W kalejdoskopie echa wielokrotnie się i mienił tysiącem mutacji, brzmiał akordem dalekich i bliskich odzewów: harmonia ech...

Pan w mantylce zęgnął się ze sobą, zakrywał twarz, którą wciąż tylko czulem, czarną mantylką, mówił coś do siebie grubym, cichym głosem, mlał, szarpał, kroki jego cichły, cichły...

Teraz cały ten konglomerat zjawisk, owa czerń, zrawnie, dzwoniące bloki domów, przenikające wszystko stał, zegar i kroki — wytraca swą siłę, wiednie, kurczy się, cichnie i koncentruje znowu w kącie okna. Nirpokoż wietrzeje...

A przecież zostało niepokojące pytanie, niepokojące a uporczywe: co to wszystko znaczy? Czy to sen, czy gorączkowe majaki, czy mo... moż... może rzeczywistość?

Drodzy Czytelnicy? Teraz to mi już obojętna Warszawa ciekawość. Nikt mnie już nie zdoła przyprzeć do muru, żebym musiał choćby na jedno pytanie dać odpowiedź, abym miał napisać choć jedną linijkę więcej.

Tu się wreszcie kończy wylew tej, tak zapowiadanej na wstępie szczerości, tu się urywa ciąg rewelacji, nasyconych dreszczykiem czegoś sensoryjnie intymnego, to już końcowe wypowiedzi, w których nie pomieszczę nic, poza rzeczą dla mnie najistotniejszą: Oto już wylicznem 200 wierszy pisma maszynowego t. zw. felietonu, które przyrzekłem doręczyć dziś koledze Reaktorowi.

Janek! Obrobione.

HELMUT VOGELSANG

APEL NA CZASIE!

Rok 1928 to data dziejowa dla ewangelickich kół akademickich. W tym bowiem roku, jesienią, odbył się w Warszawie po raz pierwszy w Odrodzonej Polsce zjazd przedstawicieli akademickich kół ewangelickich. Na zjeździe reprezentowana była Warszawa, Kraków, Poznań i Lwów. Inicjatorem i organizatorem zjazdu było koło Studentów Ewangelików „Filadelfia”. Zjazd miał na celu primo: poznanie działalności poszczególnych kół; secundo: wytyczenie programu pracy na przyszłość. Organizatorzy cel swój osiągnęli, a owoce

zjazdu nie dały długo na się czekać. Praca poszczególnych kół przybrała realniejsze kształty. Ponadto powstaje pod wpływem istniejących kół bratnie koło w Wilnie. Od owej chwili upłynęło 10 lat.

Więcy, którymi Koła zostały spojone na zjeździe w 1928 r., uległy rozluźnieniu. Jeżeli istnieje między nimi jaka łączność, to streszcza się ona jedynie do wzajemnej wymiany zaproszeń na imprezy.

Taki stan rzeczy wprowadza ospałość lub też spaczność ideologii.

Każdy student-(ka) ewangelik winien sobie uświadomić swoje położenie i postannictwo w Polsce. Znajdujemy się przede wszystkim w rozproszeniu i to jest główną przeszkodą naszej pracy.

Kryzys, jaki obecnie przeżywa ewangelicyzm w Polsce, ma swe źródło w obojętnym ustosunkowaniu się inteligencji ewangelickiej do spraw wyznaniowych.

Ta obojętność gorszy nawet szerokie masy ludu, który zaczyna tracić wiarę. I tu leży głęboki sens potrzeby istnienia akademickich kół ewangelickich. My mamy tę obojętność przewyciężyć.

Wychować grono inteligencji, przepojonej szczytnymi ideałami ewangelii Chrystusowej, która zdolna będzie przekazać te ideały ludowi, zaszczyć je w jego dusze, w kulturę polską — to nasze zadanie.

Akademicy ewangelicy!

Hej! to posiadamy wspólnych bołaczek i zagadnień,

z którymi nie możemy się uporać?

Jeśień 1938 roku powinna być przewrotem dotychczasowej ospałej pracy naszych kół. Dokonać tego może jedynie Ogólnopolski Zjazd Akademicki młodzieży ewang. Hasło to rzucam pod adresem organizatorów pierwszego zjazdu — Stowarzyszenia Młodzieży Ewangelickiej „Filadelfia”. Terenem zjazdu winna znów być stolica naszego kraju — Warszawa.

Wtedy wspólnymi siłami przystąpimy do opracowania nowego programu pracy, przystosowanego do obecnych zapatrywań i potrzeb młodzieży.

Jeżeli nie będziemy przed nami mieli jasnego celu, na nic nie przydadzą się genialne zrywy i ofiarne poświęcenia jednostek. Musimy wiedzieć, dokąd i jakimi drogami dążyć winniśmy.

Rozwiązanie tego zagadnienia pozostawiam zjazdowi.

Z PIŚMIENICTWA

Czesława Lechickiego

„Nauka religii chrześcijańskiej Kalwina i jej znaczenie”

W szeregu prac, które każdego myślącego ewangelika, a zwłaszcza studenta, zainteresować powinny, należy zwrócić specjalną uwagę na nie duże, lecz niezmiernie treściwie ujęte dziełko p. Czesława Lechickiego p.t.: „Nauka religii chrześcijańskiej Kalwina i jej znaczenie”.

Kalwinizm dotąd w umyśle każdego kojarzy się z surową prostotą urządzeń kościelnych, oraz z niejasnym pojęciem o zewnętrznych różnicach, zachodzących w przyjmowaniu Sakramentów Św. Wieczery. Jaka jednak w swej treści jest ta odmiana ewangelicyzmu, stanowiąca u nas znikomą garskę wyznawców, lecz poza granicami naszego państwa stanowiąca wcale pokazną i dobrze zorganizowaną całość, jakie są jej dogmaty, organizacja, cele w porównaniu z innymi obozami chrześcijańskimi — na to wszystko odpowie nam skromna objętością książka niniejsza.

We wstępie, w bardzo treściwym skrócie opisane jest powstanie największego dzieła Kalwina: „Nauki religii chrześcijańskiej”, tej apologii dogmatyki i projektu organizacji nowego Kościoła, zwanego reformowanym.

W części I-szej podana jest treść I-wydania tego dzieła Kalwina. Czytać można naprawdę z wielkim zainteresowaniem rozumowania wielkiego obrońcy, dogmatyka i organizatora, jakim był Kalwin. Kto zna oryginalną dzieła Kalwina, ocenić musi wielką cierpliwość i znajomość rzeczy p. Cz. L., który z suchego, naszpikowanego cytatami, porożblanego na drobne zagadnienia, zadziwiającego pedanterią i precyzją rozumowania, nużącego umysł dzisiejszy dzieła, umiał w kilku zasadniczych rzutach i naświetleniach treścić i przedstawić w swej pracy rzeczy zasadnicze, zawarte w „Nauce religii chrześcijańskiej”. Przez takie ujęcie zyskuje się jasny pogląd na kalwińskie rozumienie sakramentologii, organizacji kościelnej i państwowej.

Część II w podobny sposób, niezmiernie interesująco przedstawia nam indywidualność i umysłowość Kalwina i wynikające stąd zasadnicze cechy jego systemu teologicznego. Wykazuje podstawę, na jakiej oparł się Kalwin i cel, do którego dążył — i to też w formie wykładu porównawczego dogmatyki kalwińskiej w świetle „Institutio religionis christianae”.

III. cz. książki omawia formę, metodę i znaczenie „Institutio rel. christ.”.

Tyle o samym dziele. Byłoby rzeczą b.pożądaną dla nas, studentów ewangelików, którzy często w zakresie znajomości podstawowych różnic dogmatycznych czy poglądowych spraw kościelnych mamy szczupłe wiadomości, by znalazła się gdzieś rubryka, wyjaśniająca na podstawie dzieł współczesnych lub dawniejszych pisarzy różne w tym względzie wątpliwości. Rubryka następną ewangelikom bez różnicy denominacji. Sądzę, że każdy z nas posiada na tyle krytycyzmu, że nie dojdzie do żadnych dysput religijnych, z których niestety ongi słynęliśmy. Nie czynimy tego dla pogłębienia różnic, lecz dla wzajemnego poznania się i zbliżenia na platformie związanego szczytnymi hasłami Polskiego ewangelicyzmu.

Czytelnik.

Co pisze p. S. Bidgrain o swoim pobycie w Polsce

(w biuletynie Światowej Federacji Studentów Chrześcijańskich).

„Warszawa jest wielkim skupiskiem młodzieży akademickiej. Znaczna większość tej młodzieży jest wyznania rzym.-katol. Tendencja antyżydowska jest silna, dowodem czego są osobne ławki dla akad. żydów na U. J. P.

Przez ostatnich kilka lat współpracujemy w Polsce z bardzo interesującą grupą młodzieży ewang., której opiekunem jest ks. prof. dr. Jan Szeruda, były czynny członek naszego przedwojennego ruchu w Austrii. Stowarzyszenie to liczy 120 członków, odbywa zebrania dwa razy na tydzień, co kwartał wydaje własne pismo.

Członkowie „Filadelfii” prezentują się bardzo dobrze. Mam nadzieję, że studenci warszawscy zainicjują bratnie kółka na innych uniwersytetach, gdyż są możliwości aby ten ruch rozwinął się w Polsce.

W Poznaniu grupa polskich stud. ewang. w kontakcie z warszawską „Filadelfią” zaczyna wykazywać oznaki wzrostu i właściwy kierunek.

Poznań jest także centrum dobrej pracy młodzieży ewang. narod. niemieckiej. Odbywa się ona pod kierownictwem dr. Horsta. W Poznaniu spędziłam trzy dni, odbywając zebrania ze studentami Studium Teologii Ewangelickiej”.

ZE ŚWIATA

Z pracy ekumenicznej komisji młodzieżowej

W Bievres pod Paryżem nastąpi w dniach od 2—6 sierpnia r. b. spotkanie chrześcijańskich przywódców młodzieży wszystkich państw, którzy wspólnie mają naradzać się nad dalszym poparciem prac przygotowawczych dla Światowej Konferencji Młodzieży Chrześcijańskiej, która odbędzie się w Amsterdamie 1939 r. W zebraniach tych udział wezmą przedstawiciele kościelnej pracy młodzieżowej i wolnych chrześcijańskich stowarzyszeń młodzieży. Uchwały, które zapadną w Bievres, stanowiąc mają podłoże programu pracy przyszłej konferencji światowej w Amsterdamie.

Oek. P. D. Genf.

Pobyt sekretarki Światowej Federacji Studentów Chrześc. w Polsce

W dniach od 14—18 marca r. b. „Filadelfia” gościła sekretarkę S.F.S.Ch. p. Susanę Bidgrain z Genewy. Celem pobytu miłego gościa w Polsce było zapoznanie się z pracą akademickiej młodzieży ewangelickiej. Pani S. Bidgrain wygłosiła w Warszawie szereg odczytów: „Wlara w Boga osobowego”, „Światowa Federacja Chrześcijańskich Studentów, a młodzież doby obecnej”, „Ruch ekumeniczny”, oraz odbyła szereg rozmów z przedstawicielami młodzieży wyznania ewang.-angab., ewang.-refor. i prawosławnego. 16 marca „Filadelfia” urządziła przyjęcie dla dostojnego gościa, które zaszczylił również swą obecnością Oplekun Stowarzyszenia, ks. prof. dr. Jan Szerda. Czas minął szybko i pozostawił nam wiele miłych wspomnień.

Dnia 18 marca p. S. Bidgrain, zegnana przez Zarząd, opuściła Warszawę, udając się do Poznania, gdzie odbyła konferencję z prezesem S.P.A.M.E. w Poznaniu.

Pobyt pani S. Bidgrain przyczynił się niewątpliwie do większej i intensywniejszej pracy w akademickich organizacjach ewangelickich.

Z ŻYCIA ORGANIZACJI

POZNAŃ

Ze Stowarzyszenia Polskiej Akademickiej Młodzieży Ewangelickiej.

Dnia 20 lutego b. r. odbyło się Walne Zebranie, na którym wybrano nowy Zarząd w nast. składzie: Prezes — Engel Jerzy, v. prezes: — Kerth Walter, skarbnik — Large Olga, sekretarz — Endówna Halina, sekcja towarzyska — Suszko Roman, sekcja referatowa — Frenzel Ryszard.

Wykaz stud.-ewang. na Uniwersytecie Poznańskim. Na 4.932 studentów(tek) przypada 195 ewangelików.

wydziały:	studentów(tek)
Prawno-ekonom.	22
Lekarski	50
Studium wychow.-fiz.	2
Humanistyczny	52
Matematyczno-przyrod.	36
Oddział farmaceut.	20
Rolniczo-leśny	6

KRAKÓW

Dnia 9 maja r. b. odbyło się dzięki inicjatywie ks. doc. dr. Wiktora Niemczyka zebranie organizacyjne akademików ewangelików.

WARSAWA

Z Koła Teologów Ewangelickich S. U. J. P.

Dnia 12 marca odbyło się Zwyczajne Walne Zebranie, na którym wybrano Zarząd w następującym składzie: Prezes —

Niewieczerał Jan, I-v. prezes — Auch Oskar, II-v. prezes — Schultz Emeryk, sekretarz — Zajęcowski Jan, skarbnik — Gerke Rudolf.

S. M. E. *Filadelfia*

Dnia 1 czerwca b.r. odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze, które zaszczylił swą obecnością Oplekun Stowarzyszenia ks. prof. dr. Jan Szerda.

Po udzieleniu ustępującemu Zarządowi absolutorium z podziękowaniem wybrano nowy, w składzie następujący: prezes — Helmut Vogelsang, v. prezes — Jan Niewieczerał, skarbnik — Weronika Grapow, sekretarz — Alfred Eichhorst, kierownik sekcji rel.-etycznej — Emeryk Schultz, kierownik sekcji społecznej — Benita Kausówna, kierownik sekcji towarzyskiej — Stanisława Marxówna.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano przewodniczący — Edgar Klein; członkowie: Zofia Burschówna, Gustaw Meyer.

Wyjazd delegata S. M. E. *Filadelfia* na Światową Konferencję Chrześc. Studentów

W dniach od 8—18 sierpnia r. b. odbędzie się we Francyi, w miejscowości Bièvres (pod Paryżem) Światowa Konferencja Chrześcijańskich Studentów. Filadelfia reprezentowana będzie przez kol. prezesa H. Vogelsanga.

Zarząd podaje do wiadomości, że z dniem 15 czerwca r. b. z powodu rozpoczęcia się ferij letnich zawiesza pracę Stowarzyszenia do rozpoczęcia się nowego roku akademickiego. Wszelką korespondencję podczas ferij letnich należy przysyłać na adres kol. H. Vogelsanga. Pabianice, Św. Rocha 21.

DO CZYTELNIKÓW

W związku z wydawaniem naszego pisma zwracamy się z gorącym apelem do społeczeństwa ewangelickiego a w szczególności do byłych Filadelfistów o finansowe poparcie naszego pisma. Ofiary na fundusz prasowy „Filadelfii” oraz prenumeratę prosimy nadsyłać przekazem rozrachunkowym nr. 335 na adres: „Filadelfia”, Warszawa, Pl. Mirowski Nr. 4.

Redakcja.

Odpowiedzi Redakcji

W. P. Lechicki Czesław. Lwów. — Za artykuł i życzenia serdecznie dziękujemy. Prosimy w przyszłości również o nas pamiętać.

W. P. Mgr. M. N. Pabianice. — Za artykuł jesteśmy wdzięczni, jednak z powodu późnego otrzymania nie mogliśmy mimo naszych chęci zamieścić. Sprawa ta będzie poruszana jeszcze w numerze powakacyjnym i wtedy skorzystamy. Za życzenia dziękujemy.

Kol. E. N. Warszawa. — Dla braku kompletu nie zamieszczamy. W przyszłych chętnie. Prosimy o dalszą współpracę.

Kol. B. N. Kutno. — Za życzenia dziękujemy. Potrzebę istnienia ewangelickiego akademickiego czasopisma, zdaje się, całe nasze społeczeństwo uznaje. Z chęcią skorzystamy w przyszłości z pomocy Kolegi, oraz radzi będziemy Was powitać w gronie „Filadelfistów”. Tymczasem ślemy Koledze do wojska serdeczne pozdrowienia.

Wydawca: Komitet Redakcyjny S. M. E. „Filadelfia”:

Dietz Juliusz, Meyer Gustaw.

Redaktor: Jan Niewieczerał.

Redaktor odpowiedzialny: Vogel-sang Helmut.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Plac Mirowski 4.

Redakcja przyjmuje interesantów we środy i piątki w godz.:

20—22. Tel.: 6-31—46.

Prenumerata roczna 1.20 zł.

Zakt. Druk. „Stero” Baum i Wolfram, W-wa, Elektoralna 10.